SYBA
24/4/18
2 to 5
pages - 1 to 4

Journalism

Q. P. Code: 33961

45

Marks : 100
Duration: 3hrs

Instructions:

1. **All questions are compulsory**
2. **Figures to the right indicate full marks**

Q1.(a) Write notes on any two of the following: (20 Marks)

i) Role of a News Editor
ii) A Chief sub-editor's role
iii) Four major principles of editing

Or

(b) Discuss the major features of a typical editorial policy

Q2.(a) What is meant by editing? Explain in brief compiling of data while editing.

Or

(b)
(i) Write a brief note on clarity in editing (20 marks)
(ii) Explain in short language and style in editing

Q3. Edit the following article: (20 marks)

Protracted heat-wave conditions–in other words, an eight month long summermay become the new norm by the 2070s for the Indo- Gangetic plains, if greenhouse-gas emissions are not cut to limit the global temperature increase to 2°C as stated in the journal *Environmental Research Letters*.

The world is getting not only hotter but also becoming more humid. The combined scientific measure of heat and humidity is called "wet-bulb temperature", this parameter has hardly ever crossed 32°C between 1985 and 2005. The nature of such heat waves has since changed because of rapidly growing greenhouse gas emissions, exacerbating climate change.

In the Gangetic plain, one of the world's most climate sensitive regions, wet-bulb temperatures currently touch 31°C, on average, one day every year. By the 2070s, these heat waves may become 100 to 250 times more frequent, said the study.

Using a collection of 18 climate models, two emissions scenarios, and five population-growth scenarios, Ethan Coffel, 27-year-old final year doctoral student at Columbia University, and two other scientists, also estimated the possibility of the wet-bulb temperature approaching or exceeding 35°C, the theoretical human heat tolerance limit by then.

"Our emissions trajectory is likely to determine whether such extreme heat occurs this century," Coffel, the lead author of the study, told IndiaSpend. "But if it does occur, it will likely be in India, the Middle East, the Amazon, and parts of eastern China." This temperature rise, he said, is "one of the most serious threats to our society".

The poor, those with outdoor jobs, cardiovascular and respiratory conditions are likely to be the most vulnerable. High temperatures could even give rise to new diseases–as already evident in part of

E89C17F9552CA7AFF9B71598A6FA39BB

South America–and threaten agriculture, which currently employs a large section of India's working population.

What could exacerbate the situation is the finding that in some of those areas, by then, the dry bulb temperature–a measure of air temperature alone–is expected to hit the average of the single hottest temperature each year between 1985 and 2005, anywhere between 50 and 125 times annually, as against once per year currently.

"Climate change and its study climate science is a problem that's both scientifically interesting and societally urgent," said Coffel.

Q4. Write a feature on **any one** of the two: (20 marks)

(a) Write a review of a recent book that has become very popular among the youth.

Or

(b) Write a trend story about the latest features available on smart TVs.

Q5. Write short essays on **any four** of the following: two from A) and two from B): (20 Marks)

A)

i. Film Reviews
ii. Obituaries
iii. Advice columns

B)

i. Horizontal Layout
ii. Modular Layout
iii. Features of Circus Layout

****

(Marathi Translation)

गुण १००

वेळ ३ तास

सूचनाः (१) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत. (२) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवतात.

प्र. १ (अ) खालीलपैकी **दोहोंवर** टिपा लिहा. २० गुण

१) वृत्तसंपादकाचे कार्य
२) मुख्य उपसंपादकाचे कार्य
३) संपादनाची चार ठळक तत्त्वे

किंवा

(आ) वैशिष्टयपूर्ण संपादकीय धोरणाच्या ठळक विशेषांची चर्चा करा.

प्र. २ (अ) संपादन म्हणजे काय ? संपादनातील माहितीसंकलन थोडक्यात स्पष्ट करा. २० गुण

किंवा

(आ) १) संपादनातील सुस्पष्टता यावर थोडक्यात टीप लिहा.
२) संपादनाची भाषा व शैली थोडक्यात स्पष्ट करा.

प्र. ३ खालील मजकुराचे संपादन करा. २० गुण

कोरडवाहू शेती, सतत दुष्काळी स्थिती यामुळे पीक हाती लागेल याची खात्री नाही. एखाद्या वर्षी पाऊस चांगला झाला तर पिकावर कीड, अळीचा हल्ला यांमुळे शेतकरी कर्जाच्या सापळयात अडकतो आणि त्यातून सुटणे अवघड बनते. कोरडवाहू शेतीची अशीच स्थिती सर्वत्र दिसते.
महालकिन्होळा तालुक्यातील विजय शिंदे यांचे कुटुंबही अशाच शेतक-यांपैकी एक.
पण त्यांच्या पत्नी पुष्पा यांनी जिद्दीने मशरुम (आळंबी) उत्पादनातून स्वावलंबनाचा मार्ग दाखवला आहे. मशरुम उत्पादनातून त्यांनी अवघ्या एक गुंठा जागेत त्यांनी सुरू केलेल्या उत्पादनातून सुमारे ५० हजारांचे उत्पन्न मिळत आहे.
त्याचे झाले असे की पुष्पा शिंदे यांनी एके दिवशी दूरचित्रवाणीवर आळंबी शेतीविषयीचा एक कार्यक्रम पाहिला. त्याने प्रभावित होऊन आपणही आळंबी उत्पादन सुरू करावे असे त्यांनी ठरवले. तसा त्यांनी निश्चयच केला. या निर्णायाला त्यांच्या पतीचीही साथ लाभली. पाच एकारात शेती करूनही हाती काही लागत नाही म्हणून हा परयोग करून पाहावा असे ठरवले. त्यासाठी अशी शेती जिथे केली जाते तेथे भेट दिली. तसेच त्यांनी आळंबीच्या ळागवडीचे शास्त्रशुद्ध प्रशिक्षणही घेतले. कारण ते आवश्यक होते. दीड हजार रुपये शुल्क भरून तीन दिवसांचे प्रशिक्षण घेतले. तेथूनच ८० रुपये किलो दराने आळंबीचे पाच किलो बियाणे आणले. सुरुवातीला २० बाय २० आकाराच्या गोठ्यात आळंबी उत्पादन सुरू केले.
त्यासाठी जनावरांच्या चा-याची उरलेली उष्टावळ अर्थात मक्याच्या चा-याचे भूस तयार केले. ते प्लास्टीकच्या पिशवीत भरून आळंबी उत्पादन सुरू केले. त्यातून त्यांना सुमारे दहा हजार रुपये इतका नफा मिळाला. त्यानंतर सुधारित पद्धतीने आळंबी उत्पादन घेण्याचे त्यांनी ठरवले. त्यासाठी २५ बाय ३० एवढ्या आकाराचे शेड तयार केले. मक्याचे, गव्हाचे भूस यांच्या जोडीला शेतातील टाकाऊ वस्तू वापरल्याने त्यांचा उत्पादन खर्च कमी झाला.
त्यांना आळंबीला चांगला दरही मिळू लागला. आळंबी हे उच्च प्रथिने असलेले अन्न असून ते पाचकही आहे. आरोग्यदायी आहे. त्यामुळे त्याला कायम मागणी असते.

E89C17F9552CA7AFF9B71598A6FA39BB

कोरडवाहू शेतीला पर्याय म्हणून अशा अभिनव मार्गाचा अवलंब करून आपला निर्वाह करता येऊ शकतो हे या उदाहरणातून दिसून येते. राज्यात अशी अनेक उदाहरणे आहेत की ज्यांनी प्रतिकूल परिस्थितीतून शेतीमध्ये असे नवीन पर्याय शोधले आहेत. त्याची सर्वांना माहिती होणे आवश्यक आहे.

प्र.४ दोहोंपैकी एका विषयावर वृत्तलेख लिहा. २० गुण

(अ) अलीकडे युवावर्गात अतिशय लोकप्रिय झालेल्या एका पुस्तकाचे परीक्षण लिहा.

किंवा

(आ) स्मार्ट टीव्हीवर अलीकडेच उपलब्ध झालेल्या वैशिष्ट्यांवर प्रवृत्तिकथा लिहा.

प्र. ५ **अ** गटातील दोन आणि **आ** गटातील दोन अशा एकूण **चार** विषयांवर थोडक्यात निबंध लिहा. २० गुण

(अ) १. चित्रपट परीक्षणे
२. मृत्युलेख
३. सल्लाविषयक स्तंभलेख

(आ) ४. आडवी मांडणी
५. परिवर्तनसुलभ मांडणी
६. चक्री मांडणीचे विशेष

****